

Službeni list Europske unije

L 249

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 60.

27. rujna 2017.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDJE

- ★ Uredba (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. rujna 2017. o uspostavi Europskog fonda za održivi razvoj (EFOR), jamstva EFOR-a i Jamstvenog fonda EFOR-a 1

HR

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

I.

(*Zakonodavni akti*)

UREDDBE

UREDDBA (EU) 2017/1601 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 26. rujna 2017.

o uspostavi Europskog fonda za održivi razvoj (EFOR), jamstva EFOR-a i Jamstvenog fonda EFOR-a

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 209. stavak 1. te članak 212. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U planu za vanjska ulaganja Unije (PVU) predviđeno je osnivanje Europskog fonda za održivi razvoj (EFOR) kao njegova prvoga stupa, uz tehničku pomoć (kao njegova drugog stupa) i poboljšanje investicijskog ozračja i općeg političkog okruženja u partnerskim zemljama (kao njegova trećeg stupa).
- (2) EFOR-om se nastoje podupirati ulaganja ponajprije u Africi i u susjedstvu Unije kao sredstvo kojim se doprinosi postizanju ciljeva održivog razvoja iz Programa Ujedinjenih naroda (UN) za održivi razvoj do 2030. („Program do 2030.“), osobito iskorjenjivanju siromaštva, kao i obveza u okviru nedavno revidirane europske politike susjedstva. EFOR-om se nastoje riješiti konkretni društveno-gospodarski glavni uzroci migracija, uključujući nezakonite migracije, te bi se doprinijelo održivoj reintegraciji migranata koji se vraćaju u svoje zemlje podrijetla, kao i jačanju tranzitnih i domaćinskih zajednica. EFOR-om, kao dijelom PVU-a, trebalo bi se doprinijeti i provedbi Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama (Pariški sporazum).
- (3) Ulaganjima u okviru EFOR-a trebali bi se dopuniti i ojačati napor u okviru migracijske politike Unije s trećim zemljama, uključujući, prema potrebi, provedbu novog Okvira za partnerstvo s trećim zemljama u okviru Europskog migracijskog programa.
- (4) EFOR bi se trebao voditi ciljevima vanjskog djelovanja Unije utvrđenima u članku 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i politikom Unije u području razvojne suradnje utvrđenom u članku 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). EFOR-om bi se ulagačima i privatnim poduzećima, osobito mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima, također trebalo omogućiti djelotvornije doprinošenje održivom razvoju u partnerskim zemljama u skladu s razvojnom politikom Unije i europskom politikom susjedstva. EFOR-om bi se trebala u najvećoj mogućoj mjeri povećati dodatnost, ukloniti tržišni nedostatci i ulagačke situacije koje nisu optimalne, pružiti inovativni proizvodi te potaknuti financiranje iz privatnog sektora. Operacije EFOR-a trebale bi se jasno

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 6. srpnja 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 25. rujna 2017.

razlikovati od drugih oblika potpore i dopunjivati ih, uključujući operacije u okviru mandata za vanjsko kreditiranje Europske investicijske banke (EIB) i njezinu Inicijativu za izgradnju otpornosti te investicijski instrument osnovan Sporazumom o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, potpisanim u Cotonou, 23. lipnja 2000. (1) (Sporazum o partnerstvu AKP-EU) (Investicijski instrument AKP). Operacijama EFOR-a bi se također trebale dopunjivati postojeće aktivnosti ostalih prihvatljivih finansijskih institucija.

- (5) EFOR bi trebao doprinijeti provedbi Programa do 2030., kojim se međunarodna migracija prepoznaje kao više-dimenzionalna stvarnost od velike važnosti za razvoj zemalja podrijetla, tranzitnih i odredišnih zemalja, koji zahtijeva usklađene i sveobuhvatne odgovore, pri čemu se naglašava potencijal doprinosa migranata uključivom rastu i održivom razvoju. Ulaganjima, koje podupire EFOR, trebalo bi se doprinijeti rješavanju migracijskih pritisaka koji proizlaze iz siromaštva, sukoba, nestabilnosti, nedovoljne razvijenosti, nejednakosti, kršenja ljudskih prava, demografskog rasta i nedostatka prilika za zapošljavanje i gospodarskih prilika te iz klimatskih promjena.
- (6) EFOR bi trebao biti u skladu s obvezama Unije iz Akcijskog plana iz Addis Abebe o financiranju za razvoj i s međunarodno dogovorenim načelima razvojne učinkovitosti, kako je dogovoren na Četvrtom forumu na visokoj razini o učinkovitosti pomoći održanom u Busanu u 2011. („Partnerstvo iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju“) te potvrđeno na drugom sastanku na visokoj razini Globalnog partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju održanom u Nairobiju u 2016.
- (7) Svrha EFOR-a u skladu je s globalnom strategijom Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku kojom se izazovi poput migracija i otpornosti uključuju u cijelokupni okvir vanjske politike Unije osiguravajući potpunu usklađenosć vanjske politike Unije s ciljevima razvojne politike i sinergiju s razvojnom politikom Unije i europskom politikom susjedstva. Njegova je svrha također u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i međunarodnim pravom u području ljudskih prava, čime se u rješavanju pitanja prisilnog raseljavanja i nezakonitih migracija osigurava pristup utemeljen na ljudskim pravima.
- (8) EFOR bi trebao poticati stvaranje dostojanstvenih radnih mjeseta, gospodarskih prilika i poduzetništva te zelenog i uključivog rasta s posebnim naglaskom na ravnopravnosti spolova i jačanju položaja žena i mladih u skladu s Okvirom Unije za jednakosti spolova i jačanje položaja žena: promijeniti život djevojaka i žena uz pomoć vanjskih odnosa EU-a 2016. – 2020., istodobno jačajući vladavinu prava, dobro upravljanje, ljudska prava te jednak pristup prirodnim resursima i njihovo korištenje.
- (9) Uključivanje privatnog sektora u suradnju Unije s partnerskim zemljama putem EFOR-a trebalo bi proizvesti mjerljiv dodatni razvojni učinak bez narušavanja tržišta te bi trebalo biti troškovno učinkovito i temeljiti se na uzajamnoj odgovornosti i podjeli rizika i troškova. Takvo uključivanje trebalo bi se temeljiti na obvezi poštovanja međunarodno dogovorenih smjernica i načela, uključujući načela odgovornog ulaganja i Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i smjernice za multinacionalna poduzeća Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD).
- (10) Kako bi se ispunile političke obveze Unije u vezi s djelovanjem u području klime, obnovljivom energijom i učinkovitosti resursa, minimalni udio od 28 % financiranja u okviru jamstva EFOR-a trebalo bi posvetiti ulaganjima relevantnim za te sektore.
- (11) Djelovanja iz ove Uredbe trebala bi se oblikovati na način kojim se ispunjavaju kriteriji za službenu razvojnu pomoć (ODA) koje je uspostavio Odbor za razvojnu pomoć OECD-a (OECD-DAC), uzimajući u obzir posebnosti razvoja privatnog sektora, odražavaju potrebe zemalja u kojima je utvrđeno da prolaze kroz razdoblje nestabilnosti ili sukoba, najmanje razvijenih zemalja i prezaduženih siromašnih zemalja te pruža odgovarajuća potpora ulaganjima u južnom i istočnom susjedstvu.
- (12) U kontekstu drugog stupa PVU-a, Komisija bi trebala povećati pomoć koju pruža kako bi se partnerskim zemljama pomoglo da privuku ulaganja boljom pripremom i promicanjem projekata, razvojem većega broja unovčivih projekata i upoznavanjem međunarodne investitorske zajednice s tim projektima. Kako bi se pružile relevantne informacije o svakom projektu trebalo bi uspostaviti internetski portal o projektima u obliku javno dostupne baze podataka koja će biti prilagođena korisniku.

(1) SL L 317, 15.12.2000., str. 3.

- (13) U kontekstu trećeg stupa PVU-a i postojećih političkih odnosa Unije s partnerskim zemljama, Komisija i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Visoki predstavnik) trebali bi održavati dijaloge o politikama s ciljem razvijanja pravnih okvira, politika i institucija koje promiču gospodarsku stabilnost, održivi razvoj i uključivi rast. Ti dijalozi o politikama trebali bi, među ostalim, obuhvatiti borbu protiv korupcije, organiziranog kriminala i nezakonitih finansijskih tokova, dobro upravljanje, uključivanje lokalnih tržišta, poticanje poduzetništva i lokalnih poslovnih okruženja te poštovanje ljudskih prava i vladavine prava, kao i rodno osjetljive politike.
- (14) EFOR bi se trebao sastojati od regionalnih platformi za ulaganja koje bi trebale biti uspostavljene na temelju radnih metoda, postupaka i struktura postojećih vanjskih mehanizama mješovitog financiranja Unije i kojima bi se trebale kombinirati njihove operacije mješovitog financiranja i jamstvo EFOR-a. Jamstvom EFOR-a trebala bi se pružati potpora operacijama financiranja i ulaganja u partnerskim zemljama u Africi i u europskom susjedstvu.
- (15) S obzirom na zaključke Revizorskog suda o mješovitom financiranju u vanjskom djelovanju Unije, ključno je da se mješovito financiranje primjenjuje u slučajevima kada se njegova dodana vrijednost može jasno dokazati.
- (16) Trebalo bi uspostaviti strateški odbor EFOR-a radi pružanja potpore Komisiji u uspostavljanju strateških smjernica i općih investicijskih ciljeva, i u osiguravanju prikladne i raznolike zemljopisne i tematske pokrivenosti investicijskih područja. Strateški odbor trebao bi podupirati opću koordinaciju, komplementarnost i usklađenost među regionalnim platformama za ulaganja, među trima stupovima PVU-a, između PVU-a i drugih npora Unije u području migracija i provedbe Programa do 2030., kao i s relevantnim instrumentima Unije za vanjsko financiranje i uzajamnim fondovima te s aktivnostima mandata za vanjsko kreditiranje kojima upravlja EIB, među ostalim s inicijativom EIB-a za gospodarsku otpornost i investicijskim instrumentom AKP-a, ne dovodeći u pitanje interna pravila upravljanja EIB-a.
- (17) Strateški odbor trebao bi se sastojati od predstavnika Komisije i Visokog predstavnika, svih država članica i EIB-a. Europski parlament trebao bi imati status promatrača. Doprinositelji, prihvatljivi partneri, partnerske zemlje, relevantne regionalne organizacije i drugi dionici mogu prema potrebi dobiti status promatrača. Strateški odbor trebao bi donijeti svoj poslovnik. U poslovniku bi se trebao utvrditi okvir za sudjelovanje promatrača uzimajući u obzir njihove pojedinačne statuse i uloge.
- (18) Komisija i EIB trebali bi sklopiti sporazum u kojem bi se odredili uvjeti njihove suradnje u upravljanju jamstvom EFOR-a te bi taj sporazum trebali predstaviti strateškom odboru.
- (19) Svaka regionalna platforma za ulaganja trebala bi imati operativni odbor koji bi se trebao oslanjati na iskustvo operativnih odbora postojećih mehanizama kombiniranog financiranja. Regionalni operativni odbori trebali bi pružati potporu Komisiji u provedbi ove Uredbe. Oni bi trebali pružati potporu Komisiji pri određivanju i praćenju regionalnih i sektorskih investicijskih ciljeva te regionalnih, sektorskih i tematskih investicijskih područja, sastavljanju mišljenja o operacijama kombiniranog financiranja i raspravljanju o uporabi jamstva EFOR-a u skladu s investicijskim područjima koje je još potrebno utvrditi.
- (20) Trebalo bi osigurati odgovarajuću razinu pružanja informacija Europskom parlamentu i Vijeću u pogledu strateške usmjerenosti uporabe jamstva EFOR-a uspostavljanjem investicijskih područja.
- (21) EFOR bi trebao djelovati kao jedinstveno mjesto koje će primati prijedloge za financiranje od finansijskih institucija i javnih ili privatnih ulagača te pružati širok raspon finansijske potpore prihvatljivim ulaganjima. Jamstveni fond EFOR-a trebao bi osiguravati jamstvo EFOR-a.
- (22) EFOR bi trebao primjenjivati inovativne instrumente kako bi podupirao ulaganja i uključio privatni sektor, a posebno mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća. Njime bi se europskim ulagateljima i privatnim poduzećima, među ostalim mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima, trebalo omogućiti i djelotvornije sudjelovanje u nastojanjima da se postigne održivi razvoj u partnerskim zemljama. U tom bi pogledu trebalo rješavati uska grla i zapreke za ulaganja.
- (23) Jamstvo EFOR-a trebalo bi davati prednost financiranju projekata koji imaju snažan učinak na otvaranje radnih mesta i čiji omjer troškova i koristi povećava održivost ulaganja. Pri pružanju potpore operacijama s jamstvom EFOR-a trebalo bi izvršiti temeljitu ex ante procjenu okolišnih, finansijskih i socijalnih aspekata. Jamstvo EFOR-a ne bi se smjelo upotrebljavati kao zamjena za odgovornost vlade za pružanje osnovnih javnih usluga.

- (24) Delegacije Europske unije u partnerskim zemljama trebale bi u svoje komunikacijske aktivnosti usmjerene na civilno društvo i opću javnost uvrstiti informacije o mogućnostima financiranja u okviru EFOR-a i doprinijeti usklađenosti između tri stupa PVU-a.
- (25) Jamstvo EFOR-a trebalo bi dodijeliti prihvatljivim partnerima za operacije financiranja i ulaganja ili za jamstvene instrumente za početno razdoblje ulaganja do 31. prosinca 2020.
- (26) Radi veće fleksibilnosti, povećanja privlačnosti za privatni sektor i maksimalnog povećanja učinka ulaganja primjenjeno je predvidjeti odstupanje od pravila vezanih za metode provedbe proračuna Unije, utvrđenih u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ prema kojima bi prihvatljivi partneri koji su tijela uređena privatnim pravom mogli biti i tijela kojima nije povjerena provedba javno-privatnog partnerstva te bi mogli biti tijela uređena privatnim pravom partnerske zemlje.
- (27) Komisija bi trebala sklopiti sporazume o jamstvu EFOR-a s prihvatljivim partnerima kojima će se utvrditi posebne odredbe u okviru kojih će im se dodjeljivati jamstvo EFOR-a. Tim sporazumima o jamstvu trebala bi se predvidjeti pravna osnova za primjerenu podjelu rizika, potičući time prihvatljive partnere na pružanje financiranja, kao i mehanizmi i postupci za moguću aktivaciju jamstva EFOR-a.
- (28) Unija bi trebala staviti na raspolaganje jamstvo u iznosu od 1 500 000 000 EUR za uspostavljanje jamstva EFOR-a. Države članice i druge doprinositelje trebalo bi pozvati da dodatno doprinesu Jamstvenom fondu EFOR-a u gotovini, kada su u pitanju države članice i drugi doprinositelji, ili u obliku jamstava kada su u pitanju države članice kako bi se povećale likvidne rezerve i tako omogućilo povećanje ukupnog opsega jamstva EFOR-a. Države članice, javne finansijske institucije i druge doprinositelje trebalo bi pozvati da osiguraju dodatna sredstva za Jamstveni fond EFOR-a pod uvjetima koji bi se trebali utvrditi u sporazumu koji se sklapa između Komisije, u ime Unije, i dotičnih doprinositelja.
- (29) Jamstveni fond EFOR-a trebao bi biti uspostavljen kao likvidna rezerva u slučaju aktivacije jamstva EFOR-a. Kako bi se dosegnula razina koja primjereno odražava finansijske obveze Unije u pogledu jamstva EFOR-a Unija bi trebala staviti na raspolaganje iznos od 750 000 000 EUR.
- (30) Kako bi se povećao učinak jamstva EFOR-a u odnosu na potrebe u dotičnim regijama, države članice i zemlje Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) trebale bi imati mogućnost pružanja doprinosa u obliku jamstva ili u gotovini.
- (31) S obzirom na to da se za potrebe Jamstvenog fonda EFOR-a trebaju upotrebljavati sredstva Europskog razvojnog fonda (ERF), trebalo bi dodijeliti jamstveno pokriće EFOR-a u iznosu od najmanje 400 000 000 EUR za ulaganja u partnerskim zemljama prihvatljivima na temelju 11. ERF-a⁽²⁾ tijekom razdoblja provedbe jamstva EFOR-a. Jamstvo EFOR-a trebalo bi biti na raspolaganju tek kada bude potvrđen doprinos od 400 000 000 EUR iz sredstava 11. ERF-a Jamstvenom fondu EFOR-a.
- (32) S obzirom na to da se za potrebe Jamstvenog fonda EFOR-a trebaju upotrebljavati sredstva iz Europskog instrumenta za susjedstvo, uspostavljenog Uredbom (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾, trebalo bi dodijeliti jamstveno pokriće EFOR-a u iznosu od najmanje 100 000 000 EUR za ulaganja u partnerske zemlje iz istočnog i južnog susjedstva tijekom razdoblja provedbe jamstva EFOR-a.
- (33) Komisija bi trebala podnosi godišnje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima jamstvom EFOR-a kako bi se osigurala potpuna odgovornost prema građanima Unije te nadzor i kontrola koje provode Europski parlament i Vijeće. Sadržaj izvješća trebao bi biti objavljen kako bi se relevantnim dionicima, među ostalim civilnom društvu, omogućilo da izraze svoje mišljenje. Usto, Komisija bi trebala podnosi godišnje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o upravljanju Jamstvenim fondom EFOR-a kako bi se osigurala odgovornost i transparentnost. Komisija bi također trebala obavijestiti Vijeće ministara AKP-a i EU-a i Zajedničku parlamentarnu skupštinu AKP-a i EU-a o uporabi sredstava iz ERF-a.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o finansijskim pravilima koja se primjenjuje na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1).

⁽²⁾ Unutarnji sporazum između predstavnika vlada država članica Europske unije koji su se sastali u okviru Vijeća, o financiranju pomoći Europske unije na temelju višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje od 2014. do 2020., u skladu sa Sporazumom o partnerstvu AKP-EU, i o dodjeli finansijske pomoći za prekomorske zemlje i područja na koje se primjenjuje dio četvrti Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 210, 6.8.2013., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo (SL L 77, 15.3.2014., str. 27.).

- (34) Kako bi se osigurali praćenje i odgovornost EFOR-a i PVU-a, Europski parlament ili Vijeće trebali bi moći organizirati saslušanja u okviru dijaloga s Komisijom, Visokim predstavnikom, EIB-om i ostalim prihvatljivim finansijskim institucijama, kao i organizacijama iz privatnog sektora te organizacijama civilnog društva.
- (35) Kako bi se u obzir uzele stečena iskustva i omogućio daljnji razvoj EFOR-a, Komisija i vanjski ocjenjivači trebali bi ocijeniti funkcioniranje EFOR-a i korištenje Jamstvenim fondom EFOR-a te ih podvrgnuti godišnjem procesu savjetovanja s relevantnim dionicima, uključujući organizacije civilnog društva. Primjenu ove Uredbe trebalo bi ocjenjivati neovisno kako bi se procijenila razina usklađenosti provedbe s pravnom osnovom i utvrdila primjenjivost i praktičnost ove Uredbe u postizanju njezinih ciljeva.
- (36) Kako bi se zaštitili finansijski interesi Unije, s ciljem utvrđivanja moguće prijevare, korupcije, pranja novca ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja ugrožava finansijske interese Unije u vezi s operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima ovom Uredbom, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ima pravo provoditi istrage u skladu s, uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95⁽¹⁾ i (Euratom, EZ) br. 2185/96⁽²⁾ i Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾.
- (37) Operacije financiranja i ulaganja s potporom EFOR-a trebale bi biti u skladu s politikom Unije o nekooperativnim jurisdikcijama u porezne svrhe, i s njezinim ažuriranjima, kao što je utvrđena u pravnim aktima Unije i zaključcima Vijeća, osobito u zaključcima Vijeća od 8. studenoga 2016. i u njihovu Prilogu,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavlja Europski fond za održivi razvoj (EFOR), jamstvo EFOR-a i Jamstveni fond EFOR-a.
2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, ovom se Uredbom propisuje da Komisija u ime Unije sklapa sporazume o jamstvu EFOR-a s prihvatljivim partnerima kako su definirani u članku 11.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „regionalne platforme za ulaganja” znači mehanizmi mješovitog financiranja u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 236/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ i člankom 40. Uredbe Vijeća (EU) br. 2015/323⁽⁵⁾ za doprinos iz 11. ERF-a u kombinaciji s dodjelom jamstva EFOR-a iz članka 7. ove Uredbe;
2. „investicijsko područje” znači ciljano područje za potporu jamstvom EFOR-a portfeljima ulaganja u određenim regijama, zemljama ili sektorima koja se provode putem regionalnih platformi za ulaganja;
3. „doprinositelj” znači država članica, međunarodna finansijska institucija ili javna ustanova države članice, državna agencija ili drugi subjekti koji pružaju doprinose u gotovini ili u jamstvima Jamstvenom fondu EFOR-a;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 236/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o utvrđivanju zajedničkih pravila i postupaka za provedbu instrumenata Unije za financiranje vanjskog djelovanja (SL L 77, 15.3.2014., str. 95.).

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2015/323 od 2. ožujka 2015. o finansijskoj uredbi koja se primjenjuje na 11. europski razvojni fond (SL L 58, 3.3.2015., str. 17.).

4. „partnerska zemlja” znači zemlja koja je potpisnica Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, zemlja koja je navedena u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 232/2014 ili zemlja koja je prihvatljiva za zemljopisnu suradnju u skladu s Uredbom (EU) br. 233/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (¹);
5. „dodatnost” znači načelo kojim se osigurava da se potporom jamstva EFOR-a doprinosi održivom razvoju putem operacija koje se ne bi mogle izvršiti bez jamstva EFOR-a ili koje postižu pozitivne rezultate koji nadilaze ono što se moglo postići bez potpore. Dodatnost također znači poticanje financiranja iz privatnog sektora i uklanjanje tržišnih nedostataka ili ulagačkih situacija koje nisu optimalne kao i poboljšanje kvalitete, održivosti, učinka ili opsega nekog ulaganja. Tim se načelom osigurava da operacije jamstva EFOR-a ne zamjenjuju potporu države članice, privatno financiranje ili drugu finansijsku intervenciju Unije ili međunarodnu finansijsku intervenciju te da se izbjegne istiskivanje drugih javnih ili privatnih ulaganja. Projekti koji se podupiru jamstvom EFOR-a u pravilu imaju viši profil rizika od portfelja ulaganja koji podupiru prihvatljivi partneri u skladu s njihovim uobičajenim ulagačkim politikama bez jamstva EFOR-a.

POGLAVLJE II.

EUROPSKI FOND ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Članak 3.

Svrha

1. Svrha EFOR-a kao objedinjenog finansijskog paketa kojim se pruža sposobnost financiranja u obliku bespovratnih sredstava, jamstava i drugih finansijskih instrumenata prihvatljivim partnerima jest da podupire ulaganja i bolji pristup financiranju, ponajprije u Africi i europskom susjedstvu, kako bi se potaknuo održivi i uključivi gospodarski i društveni razvoj i promicala društveno-gospodarska otpornost partnerskih zemalja, pa i, prema potrebi, u kontekstu europske politike susjedstva i novog Okvira za partnerstvo s trećim zemljama u sklopu Europskog migracijskog programa uz poseban naglasak na održivom i uključivom rastu, na otvaranju dostoјnjih radnih mesta, na jednakosti spolova i jačanje položaja žena i mladih, na društveno-gospodarskim sektorima te mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima, uz istodobno povećavanje dodatnosti u najvećoj mogućoj mjeri, pružanje inovativnih proizvoda i poticanje financiranje iz privatnog sektora.
2. EFOR se vodi ciljevima vanjskog djelovanja Unije utvrđenima u članku 21. UEU i politikom Unije u području razvojne suradnje utvrđenom u članku 208. UFEU-a te međunarodno dogovorenim načelima razvojne učinkovitosti. EFOR-om se doprinosi postizanju ciljeva održivog razvoja iz Programa do 2030., osobito iskorjenjivanja siromaštva, i prema potrebi provedbi europske politike susjedstva, čime će se rješavati konkretni društveno-gospodarski glavni uzroci migracija te potaknuti održiva reintegracija migranata koji se vraćaju u svoje zemlje podrijetla, kao i jačati tranzitne i domaćinske zajednice.
3. EFOR doprinosi provedbi Pariškog sporazuma usmjeravanjem ulaganja u sektore kojima se poboljšava ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba njima.

4. EFOR se usklađuje s ciljevima određenima u instrumentima za vanjsko financiranje uspostavljenima uredbama (EU) br. 232/2014, (EU) br. 233/2014 i (EU) br. 2015/323 te s prioritetima iz nacionalnih ili regionalnih programa i strateških dokumenata, ondje gdje su raspoloživi.

Članak 4.

Struktura EFOR-a

1. EFOR se sastoji od regionalnih platformi za ulaganja uspostavljenih na temelju radnih metoda, postupaka i struktura postojećih vanjskih mehanizama Unije za mješovito financiranje, kojima se kombiniraju njihove operacije mješovitog financiranja i operacije jamstva EFOR-a.
2. Upravljanje EFOR-om osigurava Komisija. Komisija blisko surađuje s EIB-om uz podršku drugih prihvatljivih partnera u pogledu operativnog upravljanja jamstvom EFOR-a. U tu svrhu uspostavlja se skupina za tehničku procjenu jamstva EFOR-a.

Članak 5.

Strateški odbor EFOR-a

1. Pri upravljanju EFOR-om Komisiju savjetuje strateški odbor.

(¹) Uredba (EU) br. 233/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014.–2020. (SL L 77, 15.3.2014., str. 44.).

2. Strateški odbor savjetuje Komisiju o strateškom usmjerenju i prioritetima za ulaganja u okviru jamstva EFOR-a i doprinosi njihovoj usklađenosti s vodećim načelima i ciljevima vanjskog djelovanja Unije, razvojnom politikom i europskom politikom susjedstva te sa svrhom EFOR-a utvrđenom u članku 3. On isto tako podržava Komisiju pri utvrđivanju općih investicijskih ciljeva u pogledu upotrebe jamstva EFOR-a i prati prikladnu i raznoliku zemljopisnu i tematsku pokrivenost investicijskih područja, usmjeravajući pritom posebnu pozornost na zemlje za koje je utvrđeno da prolaze kroz nestabilnost ili sukob, najslabije razvijene zemlje i prezadužene siromašne zemlje.

3. Strateški odbor podržava i opću koordinaciju, komplementarnost i usklađenost među regionalnim platformama za ulaganja, među trima stupovima PVU-a, između PVU-a i drugih napora Unije u području migracija i provedbe Programa do 2030., kao i s relevantnim instrumentima Unije za vanjsko financiranje i uzajamnim fondovima te s aktivnostima mandata za vanjsko kreditiranje kojima upravlja EIB, među ostalim s inicijativom EIB-a za gospodarsku otpornost i investicijskim instrumentom AKP-a, ne dovodeći u pitanje unutarnja pravila upravljanja EIB-a.

4. Strateški odbor sastoji se od predstavnika Komisije i Visokog predstavnika, svih država članica i EIB-a. Europski parlament ima status promatrača. Doprinositelji, prihvatljivi partneri, partnerske zemlje, relevantne regionalne organizacije i drugi dionici mogu prema potrebi dobiti status promatrača. Prije uključivanja novih promatrača provodi se savjetovanje sa strateškim odborom. Strateškim odborom supredsedaju Komisija i Visoki predstavnik.

5. Strateški odbor sastaje se najmanje dvaput godišnje i, kada je to moguće, donosi mišljenja konsenzusom. Predsjedatelj može organizirati dodatne sastanke u bilo kojem trenutku ili na zahtjev trećine članova odbora. Ako konsenzus nije moguće postići, primjenjuje se pravo glasa kako je dogovoren na prvom sastanku strateškog odbora i utvrđeno njegovim poslovnikom. Tim pravom glasa uzima se u obzir izvor financiranja. U poslovniku se određuje okvir u pogledu uloge promatrača. Zapisnici i dnevni redovi sastanaka strateškog odbora objavljaju se nakon njihova usvajanja.

6. Komisija na godišnjoj osnovi izvješćuje strateški odbor o postignutom napretku u pogledu provedbe EFOR-a. Strateški odbor redovito organizira savjetovanje s relevantnim dionicima o strateškom usmjerenju i provedbi EFOR-a.

7. Tijekom razdoblja provedbe EFOR-a strateški odbor što je moguće prije usvaja i objavljuje smjernice kojima se utvrđuje način na koji će se osigurati usklađenost operacija EFOR-a s ciljevima i kriterijima prihvatljivosti utvrđenima u članku 9.

8. Strateški odbor u okviru svojeg strateškog vodstva vodi računa o relevantnim rezolucijama Europskog parlamenta te odlukama i zaključcima Vijeća.

Članak 6.

Regionalni operativni odbori

Svaka regionalna platforma za ulaganja ima operativni odbor. Regionalni operativni odbori pružaju potporu Komisiji na provedbenoj razini pri određivanju regionalnih i sektorskih investicijskih ciljeva te regionalnih, sektorskih i tematskih investicijskih područja te sastavljaju mišljenja o operacijama kombiniranog financiranja i uporabi jamstva EFOR-a.

POGLAVLJE III.

JAMSTVO EFOR-A I JAMSTVENI FOND EFOR-A

Članak 7.

Jamstvo EFOR-a

1. Unija, nakon pažljivog razmatranja izvedivosti projekta, na prvi zahtjev osigurava neopozivo i bezuvjetno jamstvo prihvatljivom partneru za operacije financiranja i ulaganja obuhvaćene ovom Uredbom.

2. Jamstvom EFOR-a pruža se potpora operacijama financiranja i ulaganja u partnerskim zemljama u Africi i u europskom susjedstvu.

3. Jamstvo EFOR-a dodjeljuje se kao jamstvo na prvi zahtjev u pogledu instrumenata iz članka 10. te u skladu s kriterijima prihvatljivosti iz članka 9.

Članak 8.

Zahtjevi za upotrebu jamstva EFOR-a

1. Jamstvo EFOR-a dodjeljuje se pod uvjetom da se između Komisije, u ime Unije, i prihvatljiva partnera sklopi sporazum o jamstvu EFOR-a.

2. Razdoblje ulaganja tijekom kojeg se sporazumi o jamstvu EFOR-a za potporu operacijama financiranja i ulaganja mogu sklopiti s prihvatljivim partnerima traje do 31. prosinca 2020.

3. Prihvatljivi partneri moraju najkasnije četiri godine nakon sklapanja relevantnog sporazuma o jamstvu EFOR-a sklopiti sporazume s partnerima u sufinanciranju iz privatnog sektora, finansijskim posrednicima ili krajnjim korisnicima.

Članak 9.

Kriteriji prihvatljivosti za upotrebu jamstva EFOR-a

1. Operacije financiranja i ulaganja prihvatljive za potporu putem jamstva EFOR-a u skladu sa svrhom EFOR-a utvrđenom u članku 3. dosljedne su i usklađene s politikama Unije, posebno s razvojnom politikom Unije i europskom politikom susjedstva, kao i sa strategijama i politikama partnerskih zemalja. Te operacije uzimaju u obzir drugu potporu Unije i međunarodnu potporu kako bi se osigurala komplementarnost s drugim inicijativama te podupiru sljedeće ciljeve:

- (a) doprinošenje održivom razvoju u njegovoj gospodarskoj, društvenoj i okolišnoj dimenziji, provedbi Programa do 2030. i, kada je primjereni, europskoj politici susjedstva, s posebnim naglaskom na iskorjenjivanju siromaštva, otvaranju dostačnih radnih mjesta, gospodarskim prilikama, vještinama i poduzetništvu, posebice promicanju ravno-pravnosti spolova i jačanju uloge žena i mladih ljudi, uz posebnu pozornost posvećenu jačanju vladavine prava, dobrom upravljanju i ljudskim pravima;
- (b) doprinošenje provedbi migracijske politike Unije, među ostalim, prema potrebi, novog Okvira za partnerstvo s trećim zemljama u okviru Europskog migracijskog programa;
- (c) doprinošenje, promicanjem održivog razvoja, rješavanju konkretnih glavnih uzroka migracija, uključujući nezakonite migracije, kao i jačanje otpornosti domaćinskih i tranzitnih zajednica, i doprinošenje održivoj reintegraciji migranata koji se vraćaju u svoje zemlje podrijetla, uz posebnu pozornost posvećenu jačanju vladavine prava, dobrom upravljanju i ljudskim pravima;
- (d) jačanje društveno-gospodarskog sektora i područjâ te povezane javne i privatne infrastrukture, uključujući obnovljivu i održivu energiju, gospodarenje vodama i otpadom, promet, informacijske i komunikacijske tehnologije, kao i okoliš, održivu uporabu prirodnih resursa, održivu poljoprivredu i plavi rast, društvenu infrastrukturu, zdravlje te ljudski kapital, radi poboljšanja društveno-gospodarskog okruženja;
- (e) pružanje finansijske pomoći i potpore razvoju privatnog sektora i sektora suradnje, s posebnim naglaskom na lokalnim trgovačkim društvima te mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima, rješavajući pritom tržišne nedostatke i svodeći narušavanje tržišta na najmanju moguću razinu, potičući doprinos europskih trgovačkih društava ciljevima EFOR-a;
- (f) rješavanje uskih grla privatnim ulaganjima osiguravanjem finansijskih instrumenata koji mogu biti izraženi u lokalnoj valuti dotične partnerske zemlje, uključujući jamstva za prvi gubitak u portfelju jamstava za projekte privatnog sektora poput kreditnih jamstava malim i srednjim poduzećima i jamstava za posebne rizike za infrastrukturne projekte te drugi rizični kapital;
- (g) poticanje financiranja iz privatnog sektora, s posebnim naglaskom na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, uklanjanjem poteškoća i prepreka ulaganjima;
- (h) doprinošenje djelovanju u području klime te zaštiti i upravljanju okolišem, čime nastaju zajedničke koristi za klimu, dodjeljujući najmanje 28 % financiranja ulaganjima kojima se podupire djelovanje u području klime, obnovljivu energiju i učinkovitost resursa.

2. Jamstvom EFOR-a podupiru se operacije financiranja i ulaganja kojima se rješavaju tržišni nedostatci ili okolnosti za ulaganja koje nisu optimalne i:

- (a) kojima se pruža dodatnost;
- (b) kojima se osigurava komplementarnost s drugim inicijativama te da se jamstvene operacije EFOR-a jasno razlikuju osobito od operacija mandata za vanjsko kreditiranje kojima upravlja EIB;
- (c) kojima se osigurava usklajivanje interesa pružanjem primjerene podjele rizika s pripadajućim prihvatljivim partnerima i drugim potencijalnim partnerima;
- (d) koje su gospodarski i finansijski održive, vodeći računa o mogućoj potpori privatnih i javnih partnera projektu i njihovom sufinanciranju projekta, uzimajući u obzir posebno radno okruženje i kapacitete zemalja za koje je utvrđeno da prolaze kroz razdoblje nestabilnosti ili sukoba, najmanje razvijenih zemalja i prezaduženih siromašnih zemalja u kojima se mogu pružiti povoljniji uvjeti;

- (e) koje su tehnički održive i održive s okolišnog i društvenog gledišta;
- (f) kojima se, ako je moguće, maksimalno povećava mobilizacija kapitala privatnog sektora;
- (g) kojima se poštaju načela razvojne učinkovitosti kako su utvrđena u okviru Partnerstva iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju i potvrđena u Nairobi u 2016., koja uključuju vlasništvo, ujednačavanje, usmjereno na rezultate, transparentnost i uzajamnu odgovornost, kao i cilj nevezane potpore;
- (h) koje su osmišljene da ispunjavaju kriterije za službenu razvojnu pomoć koje je uspostavio OECD-DAC, uzimajući u obzir posebnosti razvoja privatnog sektora; i
- (i) koje se provode uz puno poštovanje smjernica, načela i konvencija dogovorenih na međunarodnoj razini, uključujući Načela odgovornog ulaganja, Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Načela Organizacije UN-a za hranu i poljoprivredu za odgovorna ulaganja u poljoprivredne i prehrambene sustave te konvencije Međunarodne organizacije rada, kao i međunarodno pravo u području ljudskih prava.

3. Za operacije financiranja i ulaganja može se, ovisno o pojedinom slučaju, kombinirati financiranje iz različitih instrumenata Unije u mjeri koja je potrebna za uspjeh projekta ulaganja kojim se podupire EFOR i dok god to ne dovodi do smanjenog financiranja za druge razvojne ciljeve.

4. Uzimajući u obzir savjete strateškog odbora, a nakon savjetovanja s operativnim odborima i nakon izvještavanja Europskog parlamenta i Vijeća, Komisija utvrđuje investicijska područja za određene regije, određene partnerske zemlje ili za oboje, za određene sektore, za određene projekte, određene kategorije krajnjih korisnika, ili za oboje koja bi se financirala instrumentima iz članka 10. koji će do fiksнog iznosa biti obuhvaćeni jamstvom EFOR-a. U informacijama koje je Komisija dostavila Europskom parlamentu i Vijeću objašnjava se na koji su način investicijska područja usklađena s uvjetima utvrđenima u članku 3. i ovom članku te se detaljno navode prioritetna područja financiranja. EIB bi trebao dati pisano mišljenje o pitanjima koja se odnose na bankarstvo uz svaki prijedlog za investicijska područja. Svi zahtjevi za finansijsku potporu unutar investicijskih područja podnose se Komisiji.

Izbor investicijskih područja opravdava se analizom tržišnih nedostataka i okolnosti za ulaganja koje nisu optimalne. Takvu analizu provodi Komisija u suradnji s potencijalno prihvatljivim partnerima i dionicima.

U okviru Platforme za ulaganja u Africi, znatan udio jamstva EFOR-a dodjeljuje se nestabilnim zemljama i zemljama pogodjenim sukobima, zemljama bez izlaza na more i najmanje razvijenim zemljama.

5. Komisija ocjenjuje operacije koje primaju potporu iz jamstva EFOR-a u odnosu na kriterije prihvatljivosti utvrđene u stavcima 1. i 2., a kada je to moguće koriste se postojeći sustavi za mjerenje rezultata prihvatljivih partnera. Komisija objavljuje rezultate procjene za svako investicijsko područje jednom godišnje.

Članak 10.

Prihvatljivi instrumenti za jamstvo EFOR-a

1. Jamstvo EFOR-a upotrebljava se za pokrivanje rizika za sljedeće instrumente:

- (a) kredite, uključujući kredite u lokalnim valutama;
- (b) jamstva;
- (c) protujamstva;
- (d) instrumente tržišta kapitala;
- (e) svaki drugi oblik financiranja ili poboljšanja kreditne kvalitete, osiguranja i vlasničkih ili kvazivlasničkih udjela.

2. Prihvatljivi partneri mogu osigurati instrumente iz stavka 1. u okviru investicijskog područja ili pojedinačnog projekta kojim upravlja prihvatljivi partner. Može ih se osigurati u korist partnerskih zemalja, uključujući zemlje koje prolaze kroz razdoblje nestabilnosti ili sukoba ili zemlje koje se suočavaju s izazovima u području obnove i oporavka nakon sukoba te u korist institucija tih partnerskih zemalja, uključujući njihove javne nacionalne i privatne lokalne banke i finansijske institucije, te u korist subjekata iz privatnog sektora tih partnerskih zemalja. U zemljama koje prolaze kroz razdoblje nestabilnosti ili sukoba, te u drugim zemljama kada je to opravданo, moguće je pružiti potporu ulaganjima javnog sektora koja imaju relevantne učinke na razvoj privatnog sektora.

Članak 11.**Prihvatljivost i odabir partnerâ**

1. Prihvatljivi partneri za potrebe jamstva EFOR-a jesu:
 - (a) EIB i Europski investicijski fond;
 - (b) tijela javnog prava;
 - (c) međunarodne organizacije i njihove agencije;
 - (d) tijela uređena privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća finansijska jamstva;
 - (e) tijela uređena privatnim pravom države članice koja pružaju primjerena finansijska jamstva, odstupajući od članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke vii. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012;
 - (f) tijela uređena privatnim pravom partnerske zemlje koja pružaju primjerena finansijska jamstva, odstupajući od članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke vii. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.

2. Prihvatljivi partneri poštuju pravila i uvjete iz članka 60. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012. Kada se radi o tijelima uređenima privatnim pravom države članice ili partnerske zemlje, prednost se daje onima tijelima koja pružaju na uvid informacije o okolišnim, socijalnim i korporativnim uvjetima.

Kad god je to moguće, jamstvo EFOR-a provodi se pod vodstvom europskog prihvatljivog partnera u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi. Komisija osigurava djelotvorno, učinkovito i pošteno korištenje dostupnim sredstvima među prihvatljivim partnerima, promičući istodobno suradnju među njima.

Komisija osigurava pravedno postupanje prema svim prihvatljivim partnerima te osigurava da se tijekom razdoblja provedbe EFOR-a izbjegavaju sukobi interesa. Kako bi se osigurala komplementarnost, Komisija može od prihvatljivih partnera zatražiti sve relevantne informacije o njihovim operacijama koje nisu obuhvaćene EFOR-om.

3. Komisija odabire prihvatljive partnere u skladu s člankom 61. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.
4. Europski parlament ili Vijeće mogu pozvati prihvatljive partnere na razmjenu gledišta o operacijama financiranja i ulaganja koje su obuhvaćene ovom Uredbom.

Članak 12.**Pokriće i uvjeti jamstva EFOR-a**

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., jamstvo EFOR-a nikad ne prelazi iznos od 1 500 000 000 EUR.
2. Države članice i zemlje EFTA-e mogu doprinijeti Jamstvenom fondu EFOR-a u obliku jamstava ili u gotovini. Drugi doprinositelji mogu doprinijeti fondu u obliku gotovine ovisno o mišljenju strateškog odbora i odobrenju Komisije.

Komisija bez odgađanja obavlješće Europski parlament i Vijeće o potvrđenim doprinosima.

Jamstvo EFOR-a kojim se premašuje iznos iz stavka 1. odobrava se u ime Unije.

Ukupna neto plaćanja iz općeg proračuna Unije u okviru jamstva EFOR-a ne premašuju iznos od 1 500 000 000 EUR. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., isplate u vezi s mogućom aktivacijom jamstva izvršavaju, prema potrebi, države članice doprinositelji ili drugi doprinositelji na jednakoj osnovi s Unijom..

Sporazum o doprinosima sklapa se između Komisije, u ime Unije, i doprinositelja, te posebno sadržava odredbe o uvjetima plaćanja.

3. Jamstvo EFOR-a raspoloživo je tek kada se potvrdi doprinos iz 11. ERF-a općem proračunu Unije u iznosu od 400 000 000 EUR u gotovini.
4. Doprinosi država članica u obliku jamstva mogu se aktivirati samo za isplate u vezi s mogućom aktivacijom jamstva nakon što su sredstva iz općeg proračuna Unije, uvećana za bilo koji doprinos u gotovini, iskorištena za plaćanja aktivacija jamstva.

Na zahtjev država članica u strateškom odboru njihovi doprinosi mogu biti namijenjeni za pokretanje projekata u određenim regijama, zemljama, sektorima ili postojećim investicijskim područjima.

Svaki doprinos može se upotrijebiti za pokriće aktivacija jamstva bez obzira na namjenu.

5. Iznos od najmanje 400 000 000 EUR jamstvenog pokrića EFOR-a dodjeljuje se za ulaganja u partnerskim zemljama prihvativima u okviru 11. ERF-a tijekom razdoblja provedbe jamstva EFOR-a, u skladu s ciljevima Sporazuma o partnerstvu EU-AKP.

6. Iznos od najmanje 100 000 000 EUR jamstvenog pokrića EFOR-a dodjeljuje se za ulaganja u partnerskim zemljama iz istočnog i južnog susjedstva, u skladu s Uredbom (EU) br. 232/2014.

Članak 13.

Provedba sporazumâ o jamstvu EFOR-a

1. Komisija u ime Unije sklapa sporazume o jamstvu EFOR-a s prihvativim partnerima odabranima u skladu s člankom 11. i stavkom 4. ovog članka o dodjeli jamstva EFOR-a koje je bezuvjetno i neopozivo, na prvi zahtjev i u korist odabranih prihvativih partnera.

2. Jedan sporazum o jamstvu EFOR-a ili više njih sklapaju se za svako investicijsko područje između Komisije i prihvativog partnera ili odabranih prihvativih partnera. S ciljem rješavanja posebnih potreba jamstvo EFOR-a može se dodjeljivati za pojedinačne operacije financiranja ili ulaganja. Sporazumi mogu biti sklopljeni s konzorcijem dvaju prihvativih partnera ili više njih.

Svi sporazumi o jamstvu EFOR-a stavljuju se, na zahtjev, na raspolaganje Europskom parlamentu i Vijeću, uzimajući u obzir zaštitu povjerljivih i osjetljivih poslovnih informacija.

3. Sporazumi o jamstvu EFOR-a sadrže osobito odredbe o:

- (a) detaljnim pravilima o pružanju jamstva EFOR-a, među ostalim njegovim aranžmanima o pokriću te definiranom pokriću portfelja i projekata posebnih vrsta instrumenata te analizom rizika projekata i projektnih portfelja, među ostalim na sektorskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini;
- (b) ciljevima i svrsi ove Uredbe, procjeni potreba i očekivanih rezultata uzimajući u obzir promicanje društveno odgovornog poslovanja i odgovornog poslovnog ponašanja, osobito poštovanjem međunarodno dogovorenih smjernica, načela i pravnih instrumenata, osobito onih navedenih u članku 9. stavku 2. točki i.;
- (c) naknadi za jamstvo, kojom se uzima u obzir razina rizika i mogućnost djelomično subvencionirane naknade u osobito opravdanim slučajevima kako bi se pružili povoljniji uvjeti, posebno u zemljama iz članka 9. stavka 2. točke (d);
- (d) uvjetima za upotrebu jamstva EFOR-a, uključujući uvjete plaćanja, poput posebnih rokova, kamate koju treba platiti na dospjele iznose, izdataka i troškova operacija povrata te eventualno potrebnih aranžmana u vezi s likvidnošću;
- (e) postupcima u vezi s potraživanjima, što uključuje, ali nije ograničeno na događaje pokretače i razdoblja čekanja te postupcima koji se odnose na naplatu potraživanja;
- (f) obvezama praćenja, izvješćivanja i ocjene u skladu s člancima 16. i 17.;
- (g) jasnim i dostupnim postupcima ulaganja žalbe za treće strane koje bi mogle biti pogodene provedbom projekata s potporom jamstva EFOR-a.

4. Komisija pri sklapanju sporazumâ o jamstvu EFOR-a s prihvativim partnerima uzima u obzir:

- (a) savjete i smjernice strateških i regionalnih operativnih odbora, u skladu s člancima 5. i 6.;
- (b) ciljeve investicijskog područja;
- (c) iskustvo i operativnu i finansijsku sposobnost te sposobnost upravljanja rizikom prihvativog partnera;
- (d) iznos vlastitih sredstava, kao i sufinanciranje privatnog sektora, koje je prihvativi partner spremjan mobilizirati za investicijsko područje.

5. Prihvativi partner odobrava operacije financiranja i ulaganja na temelju vlastitih pravila i postupaka i u skladu s uvjetima sporazuma o jamstvu EFOR-a.

6. Jamstvo EFOR-a može obuhvaćati:

- (a) za dužničke instrumente, glavnici i sve kamate i iznose koji se trebaju isplatiti odabranom prihvatljivom partneru, ali ne i one koji su se od njega zaprimili u skladu s uvjetima operacija financiranja nakon što je došlo do neispunjavanja obveza;
- (b) za ulaganja u vlasnički kapital, iznose koji su uloženi i pripadajuće troškove financiranja;
- (c) za ostale operacije financiranja i ulaganja iz članka 9. stavka 2., upotrijebljene iznose i pripadajuće troškove financiranja;
- (d) sve relevantne troškove i troškove operacija povrata povezane s neispunjavanjem obveza, osim ako se odbiju od prihoda od povrata.

7. Sporazumima o jamstvu EFOR-a utvrđuju se detaljni propisi o pokriću, zahtjevima, prihvatljivosti, prihvatljivim partnerima i postupcima.

Članak 14.

Jamstveni fond EFOR-a

1. Jamstveni fond EFOR-a predstavlja likvidnu rezervu iz koje se isplaćuju prihvatljivi partneri u slučaju aktivacije jamstva EFOR-a u skladu s odgovarajućim sporazumom o jamstvu EFOR-a.

2. Jamstveni fond EFOR-a financira se:

- (a) doprinosima iz općeg proračuna Unije i drugih izvora;
- (b) dobrovoljnim doprinosima država članica i drugih doprinositelja;
- (c) povratima na uložena sredstva Jamstvenog fonda EFOR-a;
- (d) iznosima čiji je povrat osiguran od dužnika koji nisu ispunili svoje obveze u skladu s odredbama o povratu iz sporazuma o jamstvu EFOR-a;
- (e) prihodima i svim drugim plaćanjima koje je Unija primila u skladu sa sporazumima o jamstvu EFOR-a.

3. Prihodi Jamstvenog fonda EFOR-a predviđeni u stavku 2. točkama (c) i (e) ovog članka čine unutarnje namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.

4. Sredstvima Jamstvenog fonda EFOR-a iz članka 2. izravno upravlja Komisija i ona se ulažu u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja, slijedeći bonitetna pravila. Do 30. lipnja 2019. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja neovisnu vanjsku procjenu prednosti i nedostataka povjeravanja finansijskog upravljanja imovinom Jamstvenog fonda za vanjsko djelovanje, utvrđenog Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009⁽¹⁾, i EFOR-a Komisiji, EIB-u ili tima dvjema institucijama zajedno, uzimajući u obzir relevantne tehničke i institucijske kriterije korištene pri usporedbi usluga upravljanja imovinom, uključujući tehničku infrastrukturu, usporedbu troškova pruženih usluga, institucijsku strukturu, izvješćivanje, učinkovitost, odgovornost, stručnost svake institucije i ostale mandate upravljanja imovinom za opći proračun Unije. Procjena će, prema potrebi, biti popraćena zakonodavnim prijedlogom.

5. Sredstva Jamstvenog fonda EFOR-a upotrebljavaju se za postizanje primjerene razine izdvajanja rezervacija za pokrivanje ukupnih obveza jamstva EFOR-a. Stopa izdvajanja rezervacija iznosi 50 % od ukupnih obveza jamstva EFOR-a obuhvaćenih općim proračunom Unije.

6. Nakon procjene primjerenoj razine Jamstvenog fonda EFOR-a u skladu s izvješćem predviđenim člankom 16. stavkom 3. izvršavaju se sljedeća plaćanja:

- (a) ne dovodeći u pitanje stavak 8. ovoga članka, svaki višak uplaćuje se u opći proračun Unije;
- (b) svako se obnavljanje Jamstvenog fonda EFOR-a uplaćuje u godišnjim tranšama tijekom razdoblja od najviše tri godine počevši od godine n + 1.

7. Od 1. siječnja 2021., ako kao posljedica aktivacije jamstva EFOR-a razina sredstava u Jamstvenom fondu padne ispod 50 % stope izdvajanja rezervacija iz stavka 5., Komisija podnosi izvješće o:

- (a) uzroku manjka, s detaljnim obrazloženjem; i

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 od 25. svibnja 2009. o osnivanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja (SL L 145, 10.6.2009., str. 10.).

(b) ako je potrebno, svim izvanrednim mjerama koje bi mogle biti potrebne za obnovu Jamstvenog fonda EFOR-a.

8. Nakon aktivacije jamstva EFOR-a sredstva Jamstvenog fonda EFOR-a iz stavka 2. točaka (c), (d) i (e) ovog članka koja premašuju sredstva potrebna za postizanje stope izdvajanja rezervacija na razini iz stavka 5. ovog članka ili višak iz stavka 6. točke (a) ovog članka upotrebljavaju se najprije u granicama najdužeg trajanja razdoblja iz članka 8. stavka 3. za obnovu sredstava jamstva EFOR-a do njihova početnog iznosa.

Članak 15.

Financiranje Jamstvenog fonda EFOR-a iz općeg proračuna Unije

Doprinos u iznosu od 350 000 000 EUR osigurava se iz općeg proračuna Unije.

POGLAVLJE IV.

IZVJEŠĆIVANJE, RAČUNOVODSTVO I OCJENA

Članak 16.

Izvješćivanje i računovodstvo

1. Komisija podnosi godišnje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o operacijama financiranja i ulaganja pokrivenima jamstvom EFOR-a. To se izvješće objavljuje. Njime su obuhvaćeni sljedeći elementi:

- (a) procjena rezultata koji doprinose svrsi i ciljevima EFOR-a utvrđenima u članku 3. i članku 9. stavcima 1. i 2.;
- (b) procjena operacija financiranja i ulaganja koje su obuhvaćene jamstvom EFOR-a na razini operacije, sektora, zemlje i regije te njihove usklađenosti s ovom Uredbom, među ostalim mjera u vezi s rizikom i njihova utjecaja na finansijsku i gospodarsku stabilnost partnera;
- (c) procjena, na temelju pokazatelja koji su u skladu s člankom 9. stavkom 5., dodatnosti i dodane vrijednosti, mobilizacije sredstava privatnog sektora, procijenjenih i stvarnih rezultata, ishoda i utjecaja operacija financiranja i ulaganja pokrivenih jamstvom EFOR-a na zbirnoj osnovi, među ostalim utjecaja na stvaranje dostoјnih radnih mjesta, iskorjenjivanje siromaštva i način na koji se rješavaju temeljni uzroci migracija, uključujući nezakonite migracije; ta procjena uključuje rodnu analizu obuhvaćenih operacija na temelju dokaza i podataka razvrstanih prema spolu ako je to moguće;
- (d) procjena usklađenosti sa zahtjevima koji se odnose na upotrebu jamstva EFOR-a i ostvarivanja ključnih pokazatelja uspješnosti za svaki podneseni prijedlog;
- (e) procjena učinka poluge koji je postignut operacijama koje su obuhvaćene jamstvom EFOR-a;
- (f) finansijski iznos prenesen korisnicima i procjena operacija financiranja i ulaganja svakog prihvatljivog partnera na zbirnoj osnovi;
- (g) procjena dodatnosti i dodane vrijednosti operacija financiranja i ulaganja prihvatljivih partnera te ukupnog rizika povezanog s tim operacijama;
- (h) detaljne informacije o aktiviranju jamstva EFOR-a, gubitcima, povratima, naplaćenim iznosima i svim drugim primjenjnim plaćanjima te o ukupnoj izloženosti riziku;
- (i) finansijska izvješća o operacijama financiranja i ulaganja prihvatljivih partnera obuhvaćenih ovom Uredbom koja je revidirao neovisni vanjski revizor;
- (j) procjena sinergija i komplementarnosti između operacija obuhvaćenih jamstvom EFOR-a i drugog i trećeg stupa PVU-a na temelju relevantnih postojećih izvješća, s posebnim naglaskom na napretku ostvarenom u dobrom upravljanju, uključujući borbu protiv korupcije i nezakonitih finansijskih tokova, poštovanje ljudskih prava, vladavinu prava i rodnog osjetljive politike, kao i poticanje poduzetništva, lokalnog poslovnog okruženja i lokalnih finansijskih tržišta;

- (k) procjena uskladenosti jamstvenih operacija EFOR-a s međunarodno dogovorenim načelima razvojne učinkovitosti;
- (l) procjena naknade za jamstva i provedbe članka 22.

2. Za potrebe Komisijinog računovodstva, njezina izvješćivanja o rizicima koje pokriva jamstvo EFOR-a i njezina upravljanja Jamstvenim fondom EFOR-a, prihvatljivi partneri s kojima je potpisana sporazum o jamstvu EFOR-a svake godine Komisiji i Revizorskom sudu dostavljaju finansijska izvješća o operacijama financiranja i ulaganja koje su obuhvaćene ovom Uredbom koja je revidirao neovisni vanjski revizor, a koja među ostalim sadrže informacije o:

- (a) procjeni rizika operacija financiranja i ulaganja prihvatljivih partnera obuhvaćenih ovom Uredbom, među ostalim informacije o obvezama Unije mjerama u skladu s računovodstvenim pravilima Unije koje utvrđuje računovodstveni službenik Komisije na osnovi međunarodno prihvaćenih računovodstvenih normi za javni sektor;
- (b) nepodmirenim finansijskim obvezama za Uniju koje proizlaze iz jamstva EFOR-a koja su dana prihvatljivim partnerima i njihovim operacijama financiranja i ulaganja koje su raščlanjene po pojedinačnim operacijama.

Prihvatljivi partneri su Komisiji na zahtjev dužni dostaviti sve dodatne informacije koje su potrebne za ispunjavanje Komisijinih obveza u vezi s ovom Uredbom.

3. Komisija do 31. ožujka svake godine Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu dostavlja informacije o Jamstvenom fondu EFOR-a u kontekstu finansijskih izvještaja Komisije. Uz to, do 31. svibnja svake godine podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu izvješće o upravljanju Jamstvenim fondom EFOR-a u prethodnoj kalendarskoj godini, uključujući procjenu primjerenosti izdvajanja rezervacija i razinu Jamstvenog fonda EFOR-a i potrebe za njegovim obnavljanjem.

Iзвјешће из prvog podstavka sadržava prikaz finansijskog stanja Jamstvenog fonda EFOR-a na kraju prethodne kalendarske godine, finansijske tokove tijekom prethodne kalendarske godine, kao i važne transakcije i sve relevantne informacije o finansijskim izvještajima. Izvješće sadržava i informacije o finansijskom upravljanju, uspješnosti i rizicima Jamstvenog fonda EFOR-a na kraju prethodne kalendarske godine.

Članak 17.

Ocjena i revizija

1. Komisija do 31. prosinca 2019. ocjenjuje funkcioniranje EFOR-a, njegovo upravljanje i njegov učinkovit doprinos svrsi i ciljevima ove Uredbe. Komisija prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o ocjeni koje sadrži neovisnu vanjsku ocjenu primjene ove Uredbe, popraćeno, prema potrebi, obrazloženim prijedlogom izmjene ove Uredbe, osobito s ciljem produljenja početnog razdoblja ulaganja iz članka 8. stavka 2. To izvješće o ocjeni popraćeno je mišljenjem Revizorskog suda.

2. Do 31. prosinca 2019. i zatim svake tri godine Komisija ocjenjuje upotrebu i funkcioniranje Jamstvenog fonda EFOR-a. Komisija prosljeđuje izvješće o ocjeni Europskom parlamentu i Vijeću. To izvješće o ocjeni popraćeno je mišljenjem Revizorskog suda.

POGLAVLJE V.

OPĆE ODREDBE

Članak 18.

Transparentnost, komunikacija i javna objava informacija

1. U skladu sa svojim politikama transparentnosti i pravilima Unije o zaštiti podataka i o pristupu dokumentima i informacijama, prihvatljivi partneri na svojim internetskim stranicama aktivno i sustavno objavljaju informacije o svim operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima jamstvom EFOR-a na temelju ove Uredbe, posebno one koje se odnose na način na koji te operacije doprinose postizanju ciljeva i zahtjeva ove Uredbe. Ako je moguće, takve informacije dijele se na razini projekta. Takve informacije uvijek uzimaju u obzir zaštitu povjerljivih i osjetljivih poslovnih informacija.

2. Komisija na svojem internetskom portalu objavljuje informacije o operacijama financiranja i ulaganja te ključne elemente iz svih sporazuma o jamstvu EFOR-a, uključujući informacije o pravnom identitetu prihvatljivih partnera, očekivanim koristima u pogledu razvoja i postupcima žalbe u skladu s točkom (g) članka 13. stavka 3., uzimajući u obzir zaštitu povjerljivih i osjetljivih poslovnih informacija.

3. Prihvatljivi partneri uključuju informacije o potpori koju pruža Unija u sve informacije koje objavljaju o operacijama financiranja i ulaganja pokrivenima jamstvom EFOR-a, u skladu s ovom Uredbom.

4. Delegacije Europske unije u svoje obavijesti za civilno društvo i širu javnost uključuju informacije o mogućnostima financiranja koje pruža EFOR.

Članak 19.

Mehanizam za pritužbe i mehanizam pravne zaštite

Uzimajući u obzir moguće pritužbe trećih strana u partnerskim zemljama, uključujući zajednice i pojedince na koje utječu projekti podupirani jamstvom EFOR-a, Komisija i delegacije Europske unije na svojim internetskim stranicama objavljaju izravne poveznice na mehanizme za podnošenje pritužbi relevantnih partnera koji su sklopili sporazume s Komisijom. Komisija također predviđa mogućnost izravnog primanja pritužbi u pogledu načina na koji prihvatljivi partneri obrađuju pritužbe. Komisija te informacije uzima u obzir u kontekstu buduće suradnje s tim partnerima.

Članak 20.

Revizija koju provodi Revizorski sud

1. Vanjsku reviziju aktivnosti poduzetih u skladu s ovom Uredbom provodi Revizorski sud u skladu s člankom 287. UFEU-a, a te su aktivnosti stoga podložne postupku davanja razriješnice u skladu s člankom 319. UFEU-a.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka Revizorskog судu se na zahtjev i u skladu s člankom 287. stavkom 3. UFEU-a dodjeljuje pristup svakom dokumentu ili informaciji koji su potrebni za izvršenje njegove revizorske zadaće.

Članak 21.

Mjere za sprječavanje prijevara

1. Komisija ili prihvatljivi partneri bez odgađanja obavešćuju OLAF i pružaju mu potrebne informacije ako, u bilo kojoj fazi pripreme, provedbe ili zatvaranja operacija financiranja i ulaganja obuhvaćenih ovom Uredbom, imaju razloga sumnjati na prijevaru, korupciju, pranje novca ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost koja može ugroziti finansijske interese Unije. Komisija ili prihvatljivi partneri pružaju OLAF-u sve potrebne informacije kako bi mogao provesti cijelovitu i sveobuhvatnu istragu.

2. OLAF može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u uredbama (EU, Euratom) br. 883/2013, (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EZ, Euratom) br. 2988/95 kako bi zaštitio finansijske interese Unije, a s ciljem utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije, pranja novca ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojima se ugrožavaju finansijski interesi Unije, u vezi s operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima ovom Uredbom. OLAF može nadležnim tijelima dotičnih država članica proslijediti sve informacije dobivene tijekom istraža.

Ako se nezakonite aktivnosti dokažu, prihvatljivi partneri dužni su poduzeti mјere za povrat u vezi sa svojim operacijama financiranja i ulaganja obuhvaćenima ovom Uredbom, a koje su predmet takvih aktivnosti, te nadležnim vlastima pružiti sve informacije potrebne za istragu i, eventualno, kazneni progon.

Članak 22.

Isključene aktivnosti i nekooperativne jurisdikcije

1. U svojim operacijama financiranja i ulaganja prihvatljivi partneri moraju se pridržavati primjenjivog zakonodavstva Unije i dogovorenih međunarodnih standarda i standarda Unije te stoga u okviru ove Uredbe neće podupirati projekte kojima se doprinosi pranju novca, financiranju terorizma, izbjegavanju plaćanja poreza, poreznim prijevarama i utajima poreza.

Uz to, prihvatljivi partneri neće započinjati ili ponavljati operacije sa subjektima osnovanima u jurisdikcijama navedenima u relevantnom političkom dokumentu Unije o nekooperativnim jurisdikcijama, ili s poslovnim nastanom u njima, ili za koje se utvrđi da su visokorizične treće zemlje na temelju članka 9. stavka 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ili koji se u praksi ne pridržavaju dogovorenih poreznih standarda Unije ili međunarodnih poreznih standarda u vezi s transparentnošću i razmjenom informacija. Prihvatljivi partneri mogu odstupiti od ovog načela samo ako se projekt fizički provodi u jednoj od tih jurisdikcija i ako ne postoji nijedan pokazatelj da relevantna operacija pripada jednoj od kategorija navedenih u prvom podstavku ovog stavka.

Prilikom sklapanja sporazuma s finansijskim posrednicima prihvatljivi partneri prenose uvjete iz ovog članka u relevantne sporazume i zahtijevaju od finansijskih posrednika da ih izvijeste o poštovanju tih uvjeta.

2. U operacijama financiranja i ulaganja prihvatljivi partner primjenjuje načela i standarde utvrđene u pravu Unije o sprečavanju korištenja finansijskim sustavom u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, a posebno u Uredbi (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktivi (EU) 2015/849. Prihvatljivi partneri uvjetuju i izravno financiranje i financiranje putem posrednika na temelju ove Uredbe objavom informacija o stvarnom vlasništvu u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 i objavljiju podatke iz izvješća po državama, u skladu s člankom 89. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 26. rujna 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.)

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (SL L 141, 5.6.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1725-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR